

Klemen Terézia

A magyar nyelv napja

„Ismergetjük, tanuljuk egész életünkben anyanyelvünket is, ezt a sokszínű, sokarcú csodát.

S minél jobban megismerjük, annál szebbnek, gazdagabbnak, csillogóbbnak látjuk.”

Lőrincze Lajos

A 2015-ös évünk nyelvészeti szempontból nagyon figyelemre méltó, hisz több híres magyar nyelvész születésének jubileumát ünnepeljük ebben az évben. Mintha összebeszéltek volna egykori nyelvészeink, mert **Lőrincze Lajos** születésének 100. évfordulója közeleg, aki 1915. november 24-én született, és Kodály Zoltán ösztönzésére elindította a Magyar Rádióban aktuális nyelvi kérdésekkel foglalkozó nyelvművelő műsorát, az *Édes Anyanyelvünk* címűt. Munkássága nagyon jelentős, több nyelvi szakfolyóirat szerkesztője, főszerkesztője volt, szívügyének tartotta a szép és helyes magyar beszédet, a nyelvápolást, nyelvjáráskutatást, ezért az Anyanyelvápolók Szövetsége az iránta tanúsított tisztelet jegyében az idei évet **Lőrincze Lajos-emlékévvé nyilvánította**.

Ugyanúgy 100 éve, 1915. június 6-án született másik nyelvészünk, **O. Nagy Gábor** is, akit a tanárok és diákok a nevét talán a legismertebb munkája alapján ismerhetik, melynek címe *Mi fán terem? – A magyar szólások eredete* (1957). O. Nagy Gábor a szerkesztője volt még a *Magyar szólások és közmondásoknak* (1966), a *Magyar Szinonimaszótárnak* (1978), valamint egyik szerkesztője volt *A magyar nyelv értelmező szótárának* (1959–1962) is.

A következő ismert és említésre méltó nyelvészünk a 80 éve született **Montágh Imre**, nyelvész, logopédus, aki beszédtechnikai fejlesztéseket

tartott, s a legnagyobb színészgenerációk nőttek fel a keze alatt, megtanulva a szép és helyes magyar beszédet és kiejtést. „Nálunk semmi beszédkultúra, semmi oktatás nincs, sőt a hangzó beszéd alaptörvényei sincsenek tisztázva!” – írja Kodály Zoltán 1935-ben, s hívja fel zeneszerző létére a figyelmet a szép magyar beszéd és kiejtés fontosságára. A mozgalom el is indul, de kiteljesedést és országos szintű elterjedést csak 1965-ben kap, amikor először rendezik meg a győri Szép magyar beszéd versenyt. Talán minden magyar szakos tanár tudja, hogy a kassai Kazinczy-napok keretében megrendezésre kerülő Szép magyar beszéd versenyünk győztesei is a győri országos versenyre szoktak továbblépni és megméretetni magukat ott is, általában nagyon szép sikerrel. Az említett nyelvészek a kassai Kazinczy Nyelvművelő Napok rendszeres szakelőadói voltak, és a verseny értékelő bizottságának a tagjaiként nagyon értékes tanácsaikkal segítették a felkészítő tanárok munkáját, valamint a versenyzőket is ösztönözték a további önképzésre.

Tehát, kedves magyar szakos kollegák, talán még nem késő, hogy novemberben több okból is megemlékezést, nyelvi ünnepet tartsunk. Már csak azért sem, mert az egyik legfiatalabb ünnepünk 2011 óta november 13-a, a **magyar nyelv napja**. Akár nyelvtan órán is nyelvtani totóval, anyanyelvi játékokkal és vetélkedőkkel, esetleg az iskolarádióban rövid megemlékezéssel tudatosíthatjuk tanítványainkban, hogy mennyire fontos anyanyelvi kultúránk ismerete.

A nyelv létezése, épsége a nemzet és nemzetiségünk fennmaradásának, fejlődésének fontos záloga. Ápolásán túl fejlesztése ezért minden magyar közös ügye.

Lőrincze Lajos

O. Nagy Gábor

Montágh Imre